

Idrijski jeglič tudi na robu Gore?

Irena Breščak

Idrijski jeglič na rastišču pod vrhom Navrše na Gori.

Foto: Irena Breščak.

Lansko leto sem med fotografijami, ki jih dobivam od znancev po elektronski pošti, dobila tudi album fotografij z Gore. Naredil jih je fotograf Janez Medvešek. Mojo pozornost je pritegnila fotografija jegliča z vijoličastimi cvetovi, ki bi lahko bil idrijski jeglič. Gospoda Medveška sem vprašala, kje ga je našel. Poslal mi je še nekaj fotografij s tega nahajališča. Najdbo sem omenila gospodu Nejcu Joganu, ki je rekel, da bi bilo treba ugotoviti, kaj je na stvari. Letos sem se 22. aprila odpravila na lov za tem vijoličastocvetnim jegličem. S soprogom sva nekajkrat prečesala pobočje vrha Navrše nad izvirom Hublja na robu Gore, v bližini

Otliškega okna. Med številnimi razcveteli mi avrikli sva končno naletela na velik jeglič z vijoličastimi cvetovi in velikimi listi, takimi, kot jih ima avrikelj, le da so nekoliko mehkejši. Po fenotipskih značilnostih bi lahko bil idrijski jeglič (*Primula x venusta*) – naravni križanec med avrikljem (*Primula auricula*) in kranjskim jegličem (*Primula carniolica*). To je potrdil tudi Nejc Jogan, ko sem mu poslala letošnje fotografije. Pravi pa tole: »Je verjetno, da gre za križanca med avrikljem in kranjskim jegličem. Gotovo bi se to dalo ugotoviti z analizo kromosomov, a rutinsko tega nihče ne dela in vse skupaj ni tako enostavno. Čisto verjetno bi bilo, da

Rastišče idrijskega jegliča pod vrhom Navrše pod robom Gore.

Foto: Irena Breščak.

je rdeči pridih venca ostanek kakega davnega križanja avriklja s kranjskim jegličem ter nato ponovnega križanja križanca z avrikljem. S tem namreč populacija avriklja dobi nekaj značilnosti kranjskega jegliča, ki se pač lahko izrazijo pri nekaterih osebkih (introgresija).«

Idrijski ali dražestni jeglič je sicer poznan z Jelenka nad Spodnjo Idrijo, v reviji *Proteus* pa je o njem pred nekaj leti (leta 2008, številka 9-10, stran 455-456) poročala Elvica Velikonja. Opazila ga je blizu prevala Drnulk pri Čepovanu. V njegovi sosesčini na do zdaj znanih nahajališčih vedno uspevata avrikelj in kranjski jeglič. Gozdnato pobočje bukve in črnega gabra pod nahajališčem najdbe je nagnjeno proti severu, v gozdu pa raste precej avriklja, kranjskega

jegliča pa nisem našla. Nahajališča tega so sicer raztresena po notranjosti Trnovskega gozda, tudi pod vrhom Malega Golaka, kar pa je precej oddaljeno od roba Gore. Ker je na Gori veliko vrtač in globač in snežnih jam, je možno, da je kakšno neznano nahajališče kranjskega jegliča tudi kje bližje.

Na rastišču »trofeje« - travišču na apnencu - sem popisala kalniško vilovino (*Sesleria juncifolia* subsp. *kalnikensis*), Clusijev svišč (*Gentiana clusii*), tržaški svišč (*Gentiana verna* subsp. *tergestina*), petoprstnik (*Potentilla* sp.), grebenušo (*Polygala* sp.), in navadni brin (*Juniperus communis*).

V gozdni združbi bukve (*Fagus sylvatica*) in črnega gabra (*Ostrya carpinifolia*) na pobočju pod nahajališčem pa še podlesno vetrnico (*Anemone nemorosa*), navadni volččin (*Daphne mesereum*), ciklamo (*Cyclamen purpurascens*), tripernato špajko (*Valeriana tripteris*), trpežni golsec (*Mercurialis perennis*), jetrnik (*Hepatica nobilis*), spomladanski grahor (*Lathyrus vernus*) in dvolistno senčico (*Maianthemum bifolium*). V bližini nahajališča je kmetija Vrhovec, kjer sem povprašala, če vedo za ta jeglič. Odgovor je bil, da ne.

Kakorkoli, lepo srečanje z lepoccem, ki mi je polepšal že sicer čudovit sprehod po robu Gore med cvetočimi avrkliji in svišči in z razkošnimi pogledi na Vipavsko dolino in Kras.

Pobočje vrha Navrše proti Otlškemu oknu. Foto: Irena Breščak.

Uredništvo je s posredovanjem dr. Amadeja Trnkoczyja iz Bovca pridobilo mnenje več tujih (v glavnem britanskih) specialistov za rod jegličev (*Primula*), in sicer Sida Clarka, Johna Richardsa, Jima Jermyna, Henryja in Margaret Taylor, in vsi so soglašali, da je na avtoričinem posnetku najbrž križanec *Primula x venusta*.

Idrijski jeglič (*Primula x venusta*), Jelenk. Foto: Rafael Terpin.

Idrijski jeglič (*Primula x venusta*). Foto: Amadej Trnkoczy.